

Handläggare
Jane Hatam Jomaa Salih
Telefon: 08-50802199

Till
Järva stadsdelsnämnd

Funktionsprogram för förskolelokaler

Svar på remiss från kommunstyrelsen, diarienummer KS
2026/126

Förvaltningens förslag till beslut

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens
tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar
på remissen.

Sammanfattning

I samband med att budgeten för 2024 antogs beslutade
kommunfullmäktige att förskolenämnden skulle ges i uppdrag att, i
samverkan med berörda förvaltningar, nämnder och kommunala
bolag, utarbeta ett stadsövergripande funktionsprogram som ska
ligga till grund för stadens förskolelokaler.

Syftet med det föreslagna stadsövergripande funktionsprogrammet
är att skapa förutsättningar för en likvärdig och högkvalitativ
utformning av förskolelokaler, oavsett om de uppförs som
fristående byggnader eller i flerbostadshus.

Förvaltningen bedömer att det föreslagna funktionsprogrammet
utgör ett positivt och grundläggande styrdokument som kan bidra
till mer likvärdiga och kvalitativa förskolemiljöer i staden. Då
programmet är övergripande behöver förvaltningen komplettera det
med checklista för att omsätta funktionskraven i praktiken utifrån
lokala behov. Det är positivt att funktionsprogrammet
ska aktualitetsprövas eller revideras vart femte år, vilket skapar
förutsättningar för kontinuerlig utveckling och anpassning till
stadens förändrade behov.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat förslag till funktionsprogram för
förskolelokaler till Järva stadsdelsnämnd för yttrande. Yttrande ska
vara kommunstyrelsen tillhanda den 7 april 2026. Programmet är
remitterat till samtliga stadsdelsnämnder såväl som
stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, miljö- och
hälsoskyddsnämnden och Stockholm Stadshus AB.

I samband med budget 2024 beslutade kommunfullmäktige att ge förskolenämnden i uppdrag att, i nära samverkan med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, SISAB och övriga berörda nämnder, ta fram ett stadsövergripande funktionsprogram för förskolelokaler.

Ärendet

I samband med budget 2024 beslutade kommunfullmäktige att ge förskolenämnden i uppdrag att, i nära samverkan med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, SISAB och övriga berörda nämnder, ta fram ett stadsövergripande funktionsprogram för förskolelokaler.

Syftet med det föreslagna funktionsprogrammet är att skapa förutsättningar för en likvärdig och högkvalitativ utformning av förskolelokaler, oavsett om de uppförs som fristående byggnader eller i flerbostadshus. Funktionsprogrammet ska utgöra ett styrande dokument vid planering av nya förskolor samt vid om och tillbyggnationer, och säkerställa att de lokaler som används av förvaltning utformas på ett enhetligt, ändamålsenligt och kvalitetssäkrat sätt. Programmet stöds av ett stödmaterial som kompletterar funktionsprogrammet genom att ge en mer detaljerad beskrivning av vad funktionskraven kan innebära i praktiken. Stödmaterialiet används i den utsträckning projektets tekniska och ekonomiska förutsättningar tillåter. I nybyggnadsprojekt är möjligheterna att följa stödmaterialiet vanligtvis goda, medan tillämpningen i om och tillbyggnadsprojekt ofta är mer begränsad på grund av befintliga strukturer och förutsättningar. Vid tillämpningen tas även stadens Lekvärdesriktlinjer i beaktande för att säkerställa kvalitet och likvärdighet i både lokalernas utformning och förskolornas utemiljöer.

Funktionsprogrammets funktioner är avsedda att aktualitetsprövas eller revideras vart femte år, i syfte att säkerställa att programmet fortsatt är relevant och följer stadens utveckling och behov.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning för förskola i samverkan med avdelning för administration och stadsmiljö.

Barnrättsperspektiv

Förvaltningen bedömer att funktionsprogram för förskolelokaler beaktar barnrättsperspektivet genom att säkerställa att alla barn får tillgång till trygga, tillgängliga och stimulerande lärmiljöer som

stödjer deras rätt till lek, utveckling och lärande. Programmet betonar variation i lärmiljöer, god fysisk tillgänglighet och anpassningar som gör det möjligt för varje barn att vara delaktigt utifrån sina förutsättningar.

Funktionshinderperspektiv

Förvaltningen bedömer att funktionsprogram för förskolelokaler beaktar funktionshinderperspektivet genom att ställa krav på tillgängliga, flexibla och stödjande lärmiljöer för barn med olika funktionsnedsättningar. Programmet lyfter särskilt behovet av god överblickbarhet, anpassad ljud- och ljusmiljö samt tydliga orienteringsmöjligheter, vilket skapar förutsättningar för att alla barn ska kunna delta på lika villkor. I linje med detta betonar förvaltningen att färgsättning bör utformas med hänsyn till barn med särskilda behov. Detta ligger i linje med programmets krav på att färgsättning ska stödja tillgänglighet och orienterbarhet.

Jämställdhetsperspektiv

Förvaltningen bedömer att funktionsprogram för förskolelokaler beaktar jämställdhetsperspektiv vid utformandet av förskolor och lokaler. Funktionsprogrammet är könsneutralt och innebär därmed inte någon påverkan på barn utifrån könstillhörighet. Bedömningen är även att programmet inte medför några negativa konsekvenser för jämställdhet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen bedömer förslaget till funktionsprogrammet för förskolelokaler positivt och sammantaget utgör ett grundläggande styrdokument som kommer att bidra till mer likvärdiga och kvalitativa förskolemiljöer i staden. Då programmet är övergripande behöver förvaltningen komplettera det med checklista. Det syftar till att konkretisera programmets funktionskrav utifrån lokala behov och förutsättningar, så att programmets syfte kan omsättas i praktiken på ett likvärdigt och verksamhetsnära sätt. Därtill har förvaltningen deltagit i framtagandet av funktionsprogrammet genom representation i den stadsövergripande arbetsgruppen. Förvaltningen ser positivt på att funktionsprogrammet föreslås aktualitetsprövas eller revideras vart femte år, vilket möjliggör en kontinuerlig utveckling och anpassning till stadens förändrade behov.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Jessika von Malmborg
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Funktionsprogram för förskolelokaler
2. Följebrev

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2026-03-12
Jessika von Malmborg, Avdelningschef	2026-03-12